

У Х В А Л А
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою громадянина Бройде Ігоря Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 8 частини другої статті 46 Закону України „Про систему гарантування вкладів фізичних осіб“

м. К и ї в
5 квітня 2018 року
№ 24-1(II)/2018

Справа № 3-153/2018 (486/18)

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Шаптали Наталі Костянтинівни (секретар колегії) – головуючої,
Запорожця Михайла Петровича,
Мойсика Володимира Романовича – доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою громадянина Бройде Ігоря Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 8 частини другої статті 46 Закону України „Про систему гарантування вкладів фізичних осіб“ від 23 лютого 2012 року № 4452–VI (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 50, ст. 564) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Мойсика В.Р. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Бройде І.А. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), положення пункту 8 частини другої статті 46 Закону України „Про систему гарантування вкладів фізичних осіб“ від 23 лютого 2012 року № 4452–VI зі змінами (далі – Закон).

Автор клопотання зазначає, що відповідно до пункту 8 частини другої статті 46 Закону з дня початку процедури ліквідації банку „забороняється зарахування зустрічних вимог, у тому числі зустрічних однорідних вимог, припинення зобов’язань за домовленістю (згодою) сторін (у тому числі шляхом договірного списання), прощення боргу, поєднання боржника і кредитора в одній особі внаслідок укладення будь-яких правочинів з іншими особами, крім банку, зарахування на вимогу однієї із сторін.

Обмеження, встановлені цим пунктом, не поширюються на зобов’язання банку щодо зарахування зустрічних однорідних вимог, крім обмежень, прямо передбачених законом, у разі, якщо боржник банку одночасно є кредитором цього банку і грошові кошти спрямовуються на погашення зобов’язань за кредитом цього боржника перед цим банком за кредитними договорами та/або за емітованими цим боржником борговими цінними паперами, виключно з урахуванням того, що:

за кредитним договором не було здійснено заміни застави, а саме не відбувалося зміни будь-якого з предметів застави на предмет застави, яким виступають майнові права на отримання коштів боржника, які розміщені на відповідних рахунках у неплатоспроможному банку, протягом одного року, що передує даті початку процедури виведення Фондом банку з ринку;

кошти перебували на поточних та/або депозитних рахунках такого боржника на дату початку процедури виведення Фондом банку з ринку та договірне списання з цих рахунків передбачено умовами договорів, укладених між боржником і банком“.

Бройде І.А. вважає, що оспорювані положення Закону стосовно встановлення обмежень на зобов'язання банку щодо зарахування зустрічних однорідних вимог призвели до ситуації, за якої „громадяни та інші суб'єкти-вкладники протиправно позбавляються конституційного права розпорядження своєю власністю – грошовими коштами“, а дозвіл зарахування зустрічних однорідних вимог у разі, якщо боржник банку одночасно є кредитором цього банку і грошові кошти спрямовуються на погашення зобов'язань за кредитом цього боржника перед цим банком за кредитними договорами, обмежує його конституційне право „на рівність з іншими людьми у своїх правах“, оспорювані положення звужують зміст і обсяг права розпорядження автором клопотання своїми депозитними коштами.

Бройде І.А. зазначає також, що на забезпечення виконання зобов'язань за кредитним договором між позичальником – товариством з обмеженою відповідальністю „Хімбудпластмас“ – та публічним акціонерним товариством „Банк Форум“ (далі – Товариство) було укладено договір застави та договір поруки між Товариством та Бройде І.А. Предметом договору застави є право вимоги отримання грошових коштів, розміщених на рахунку в Товаристві за договором банківського вкладу, укладеним між заставодавцем Бройде І.А. та Товариством.

Товариство звернулося з позовом про стягнення з Бройде І.А. заборгованості за кредитним договором до Солом'янського районного суду міста Києва, який рішенням від 6 жовтня 2016 року вирішив задовольнити позов та стягнути з Бройде І.А. заборгованість на користь Товариства.

Рішенням апеляційного суду міста Києва від 15 листопада 2016 року апеляційну скаргу Бройде І.А. задоволено частково: у зв'язку з виявленням помилки щодо розміру простроченої заборгованості за відсотками рішення Солом'янського районного суду міста Києва в цій частині змінено.

Ухвалою Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 18 жовтня 2017 року касаційну скаргу Бройде І.А.

відхилено, рішення Солом'янського районного суду міста Києва від 6 жовтня 2016 року у частині, яка не змінена апеляційним судом міста Києва, та рішення апеляційного суду міста Києва від 15 листопада 2016 року залишено без змін.

Автор клопотання вважає, що оспорювані положення Закону суперечать частині четвертій статті 13, статтям 21, 22, частинам першій, другій статті 24, частинам першій, четвертій статті 41, частині першій статті 64 Конституції України. Обґрунтовуючи свої твердження, він посилається на Конституцію України, рішення Конституційного Суду України від 10 жовтня 2001 року № 13-рп/2001, від 11 жовтня 2005 року № 8-рп/2005, від 18 червня 2007 року № 4-рп/2007, договори, укладені Бройде І.А. з Товариством, постанови правління Національного банку України, рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Перший протокол до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, рішення Європейського суду з прав людини.

2.2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі зазначається обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55).

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України зазначає, що цитування приписів Основного Закону України, юридичних позицій Конституційного Суду України і практики Європейського суду з прав людини, положень Першого протоколу до Конвенції про захист прав

людини і основоположних свобод 1950 року без наведення аргументів щодо невідповідності Конституції України оспорюваних положень Закону не є обґрунтуванням неконституційності вказаних положень Закону у розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

З огляду на викладене Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України дійшла висновку, що Бройде І.А. подав конституційну скаргу з порушенням вимог щодо її прийнятності, які встановлені абзацом першим частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, а саме конституційна скарга не відповідає вимогам, передбаченим, зокрема, у статті 55 цього закону, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, статтями 7, 32, 37, 55, 56, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою громадянина Бройде Ігоря Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 8 частини другої статті 46 Закону України „Про систему гарантування вкладів фізичних осіб“ від 23 лютого 2012 року № 4452–VI зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

Судді
Конституційного Суду України

Запорожець М.П.

Мойсик В.Р.

Шаптала Н.К.